

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 18 с.

Розробник

Губін Кирил Григорович – доцент кафедри економічної теорії,
кандидат економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної теорії,
докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
5. Теми лекційних і практичних занять.....	11
5.1. Теми лекційних занять.....	11
5.2. Теми практичних занять.....	12
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання.....	13
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	За вибором студента	За вибором студента
Модулів – 3		Рік підготовки: 2-4-й	Рік підготовки: 2-4-й
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність – 051 «Економіка»	семестр	семестр
		3-8-й	3-8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4-6, самостійної роботи студента – 4-5.	Спеціалізація – «Бізнес-економіка»	Лекції	Лекції
		30 год.	6 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		44 год.	8 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		76 год.	136 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних і практичних знань про категорії, причинно-наслідкові зв'язки, суперечності, механізми, підходи, методи економіки інтелектуальної власності, та розвиток на цій основі комплексу компетентностей щодо ефективного формування та використання інтелектуальної власності.

Завдання:

- засвоєння категоріально-понятійного апарату, законів, закономірностей та суперечностей економіки інтелектуальної власності;
- пізнання завдань і принципів економіки інтелектуальної власності;
- опанування сучасних підходів до управління інтелектуальною власністю;
- формування здатності до свідомого вибору та застосування на практиці методів та інструментів економіки інтелектуальної власності;
- пізнання механізмів саморегулювання та регулювання економіки інтелектуальної власності;
- опанування теоретичних та практичних аспектів формування інтелектуальної власності;
- набуття умінь із комерційного використання об'єктів інтелектуальної

власності.

Пререквізити: «Економічна теорія», «Історія економіки та економічної думки», «Інституціональна економіка», «Макроекономіка», «Менеджмент», «Економічна політика», «Фінансова система».

Кореквізити: «Інтелектуальна економіка».

Постреквізити: «Оцінка вартості бізнесу», «Економічна безпека підприємства», «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Проаналізувати сутність інтелектуальної власності та економіки інтелектуальної власності.
2.	Пояснити зміст та структуру системи інтелектуальної власності.
3.	Охарактеризувати сутність та види суб'єктів та об'єктів інтелектуальної власності.
4.	Розкрити роль науки та наукових ресурсів як джерел інтелектуальної власності та інтелектуального капіталу.
5.	Висвітлити вплив освіти на формування та розвиток інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.
6.	Розробити комплекс заходів, спрямований на ефективну охорону інтелектуальної власності.
7.	Використати інтелектуальну власність у якості нематеріального активу організації.
8.	Вибрати оптимальну форму комерціалізації об'єкта інтелектуальної власності.
9.	Розробити стратегію управління інтелектуальним капіталом організації.
10.	Охарактеризувати міжнародні аспекти використання об'єктів інтелектуальної власності.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК17. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного

характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмних результатів навчання:

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА СИСТЕМНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 1. Основні категорії, завдання та методологія навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності»

Економіка інтелектуальної власності: система категорій.

Сутність інтелектуальної діяльності людини та її роль в соціально-економічному розвитку. Види інтелектуальної діяльності людини.

Сутність інтелектуальної власності. Економічний та юридичний зміст інтелектуальної власності. Режими охорони інтелектуальної власності.

Мета, завдання та предмет навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності». Взаємозв'язок «Економіки інтелектуальної власності» з іншими навчальними дисциплінами.

Методологія економіки інтелектуальної власності.

Тема 2. Інтелектуальна власність та нематеріальна економіка

Технологічний розвиток та технологічні уклади. Науково-технічна революція. Теорії постіндустріального суспільства. Порівняльний аналіз інституціональних моделей сучасної економіки. Суперечності постіндустріальних трансформацій.

Виникнення та розвиток права інтелектуальної власності. Трансформація відносин власності у процесі формування постіндустріального суспільства. Інтелектуальна власність як основа постіндустріального розвитку.

Сутність нематеріальної економіки. Поняття інформації та знань. Знання та інформація як пріоритетні ресурси економічного розвитку. Інтеграція та інтегратори знань нематеріальної економіки. Вплив глобалізації на формування нематеріальної економіки.

Інтелектуальні послуги: сутність, головні види, капіталоутворююча роль. Управління знаннями як ресурсом нематеріальної економіки.

Поняття та властивості мережевої економіки. Особливості

інтелектуальної власності в умовах мережевої економіки.

Інтелектуальна власність в епоху Інтернету. Нова економіка інтелектуальної власності.

Тема 3. Система інтелектуальної власності

Сутність національної системи інтелектуальної власності та її головні елементи.

Поняття суб'єктів інтелектуальної власності. Категорії суб'єктів інтелектуальної власності. Учасники процесу (процедури) набуття правової охорони на об'єкти права інтелектуальної власності та процесу захисту прав інтелектуальної власності. Сутність об'єктів інтелектуальної власності та їх види.

Головні суперечності інтелектуальної власності. Можливості розв'язання чи пом'якшення суперечностей інтелектуальної власності.

Зміст та завдання державного регулювання інтелектуальної власності. Роль держави у формуванні та ефективному використанні інтелектуальної власності.

Формування національної системи інтелектуальної власності в Україні.

Тема 4. Суб'єкти та об'єкти інтелектуальної власності

Автори – творці об'єктів права інтелектуальної власності. Права та обов'язки авторів. Заявники як суб'єкти права інтелектуальної власності, їх права та обов'язки. правонаступники як суб'єкти права інтелектуальної власності. Права та обов'язки правонаступників.

Об'єкти авторського права. Об'єкти суміжних прав. Об'єкти права промислової власності. Права на засоби індивідуалізації товарів та учасників господарського обігу. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Перспективи розвитку складу об'єктів інтелектуальної власності.

Виникнення та оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Життєвий цикл об'єкту інтелектуальної власності.

Модуль 2. ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ Й ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ

Тема 5. Наука і наукові ресурси як джерела інтелектуальної власності та інтелектуального капіталу

Роль науки у соціально-економічному розвитку суспільства. Науково-технічна діяльність.

Сфера НДДКР та її результативність. Сектор високих технологій. Наукомістке виробництво.

Трансфер технологій як поширення знань: сутність, форми, управління. Роль системи охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

Науково-технічні послуги: сутність, види. Інжиніринг.

Міжнародне науково-технічне співробітництво в умовах глобалізації. Інтелектуальний капітал у процесі науково-технічного співробітництва країн

ЄС.

Інноваційна складова науково-технічної діяльності.

Тема 6. Вплив освіти на формування та розвиток інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу

Соціально-економічні функції освіти. Капіталоутворююча функція освіти.

Транспрофесіоналізація вищої освіти та перспективи «третьої професійної революції».

Університети як суб'єкти інтелектуального підприємництва. Концепція підприємницького університету. Проблеми розвитку інтелектуального підприємництва та формування інтелектуального капіталу у вищій школі.

Формування інтелектуального капіталу в глобальному освітньому просторі. Університет-підприємство. Транснаціональна освіта. Електронні університети та моделі їх функціонування.

Інвестиційний підхід до фінансування освіти. Напрями диверсифікації джерел фінансування освіти. Проблеми фінансування освіти в Україні.

Прогнозування і Форсайт вищої освіти: актуальність для України.

Тема 7. Охорона здоров'я і відтворення інтелектуального капіталу

Здоров'я як економічне та соціальне благо. Соціально-економічна роль здоров'я у відтворенні інтелектуального капіталу.

Джерела фінансування охорони здоров'я. Державний сектор охорони здоров'я. Ринок приватних медичних послуг.

Головні тренди розвитку охорони здоров'я в постіндустріальній економіці. Тенденції та проблеми охорони здоров'я в Україні.

Система соціального обов'язкового медичного страхування. Необхідність та суперечності страхової медицини: можливості для України.

Шляхи удосконалення охорони здоров'я в Україні.

Тема 8. Консалтинг та його роль у формуванні інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу

Сутність та роль консалтингу з проблем економіки та управління (економічного консалтингу). Функції консалтингу. Основні типи консалтингових послуг. Соціально-економічні ефекти економічного консалтингу.

Поняття консалтингових ресурсів. Інформаційна та інтелектуальна складові консалтингових ресурсів. Консалтингові ресурси як чинник формування та накопичення інтелектуального капіталу суб'єктів господарювання.

Консалтинговий цикл. Консалтинговий продукт. Консалтингова послуга: сутність, специфічні ознаки, цінність.

Класифікація консалтингових послуг. Види консалтингу. Юридичний консалтинг.

Модуль 3. КОМЕРЦІЙНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 9. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив

Поняття та сутність нематеріальних ресурсів підприємства. Охоронні документи, що засвідчують права власності на нематеріальні ресурси.

Поняття та ознаки нематеріальних активів підприємства. Джерела нематеріальних активів підприємства.

Сутність та види плати за користування нематеріальними активами. Платіж у формі роялті, паушальний платіж та комбіновані платежі.

Юридичний та економічний термін служби нематеріальних активів.

Сутність та принципи оцінювання об'єктів інтелектуальної власності. Методичні підходи до оцінки майнових прав інтелектуальної власності: дохідний, порівняльний, витратний.

Тема 10. Комерціалізація інтелектуальної власності

Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності: зміст, принципи та основні форми. Інтелектуальний продукт як специфічний товар.

Сутність ринку інтелектуальної власності та його особливості. Головні види ринків інтелектуальної власності. Поняття та типи франчайзингу. Ринкова вартість інтелектуальної власності.

Зміст та види ліцензійних угод. Економічна ефективність ліцензування.

Інтелектуальна власність як капітал. Комерціалізація інтелектуальної власності шляхом перетворення на капітал фірми. Поняття та види інвестицій в інтелектуальну власність. Капітальні та фінансові інвестиції в інтелектуальну власність.

Інфраструктура та посередники комерціалізації інтелектуальної власності.

Тема 11. Інтелектуальний капітал як форма реалізації інтелектуальної власності

Інтелектуальний та інформаційний продукт: загальне та особливе. Інтелектуальні та інформаційні ресурси суспільства. Взаємозв'язок інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності.

Поняття і взаємозв'язок елементів людського та інтелектуального капіталів. Особливості формування і використання інтелектуального капіталу в умовах розвитку нематеріальної економіки.

Сутність та структура інтелектуального капіталу фірми. Управління інтелектуальним капіталом організації: сутність та головні складові.

Обґрунтування доцільності та вибір напрямів інвестування в інтелектуальний капітал підприємств. Управління ризиками інвестування в інтелектуальний капітал. Джерела фінансування проектів, пов'язаних з інтелектуальним капіталом.

Перетворення інтелектуального капіталу фірми на головне джерело конкурентних переваг в Україні.

Тема 12. Міжнародні аспекти використання об'єктів інтелектуальної власності

Мотивація учасників процесу міжнародного передання прав власності. Форми передання об'єктів інтелектуальної власності. Конкурентна розвідка та промислове шпигунство.

Міжнародний ринок інтелектуальної власності: поняття та економічна роль. Основні структурні елементи світового ринку технологій. Транснаціональні корпорації на ринку об'єктів інтелектуальної власності.

Поняття світової інтелектуальної квазіренти. Механізми формування, розподілу та перерозподілу інтелектуальної квазіренти у світовому господарстві. Трансфертне ціноутворення на об'єкти інтелектуальної власності.

Міжнародні установи з охорони інтелектуальної власності, їх завдання та функції.

Україна в системі міжнародної передачі прав інтелектуальної власності.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Л	ПЗ	СРС		Л	ПЗ	СРС
Модуль 1. Теоретико-методологічні та системні основи економіки інтелектуальної власності.								
1. Основні категорії, завдання та методологія навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності».	10	2	2	6	10	2		8
2. Інтелектуальна власність та нематеріальна економіка.	12	2	4	6	12			12
3. Система інтелектуальної власності.	12	2	4	6	12		2	10
4. Суб'єкти та об'єкти інтелектуальної власності.	14	4	4	6	14			14
<i>Разом</i>	<i>48</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>24</i>	<i>48</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>44</i>
Модуль 2. Формування інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.								
5. Наука і наукові ресурси як джерела інтелектуальної власності та інтелектуального капіталу.	14	4	4	6	14	2		12
6. Вплив освіти на формування та розвиток інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	12	2	4	6	12		2	10
7. Охорона здоров'я і відтворення інтелектуального капіталу.	10	2	2	6	10			10
8. Консалтинг та його роль у	12	2	4	6	12			12

формуванні інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.								
<i>Разом</i>	48	10	14	24	48	2	2	44
Модуль 3. Комерційне використання об'єктів інтелектуальної власності.								
9. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив.	12	2	4	6	12			12
10. Комерціалізація інтелектуальної власності.	14	2	4	8	14		2	12
11. Інтелектуальний капітал як форма реалізації інтелектуальної власності.	14	2	4	8	14		2	12
12. Міжнародні аспекти використання об'єктів інтелектуальної власності.	14	4	4	6	14	2		12
<i>Разом</i>	54	10	16	28	54	2	4	48
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5,0	30	44	76	150 / 5,0	6	8	136

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретико-методологічні та системні основи економіки інтелектуальної власності.			
1. Основні категорії, завдання та методологія навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності».	1. Основні категорії, завдання та методологія навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності».	2	2
2. Інтелектуальна власність та нематеріальна економіка.	2. Інтелектуальна власність та нематеріальна економіка.	2	
3. Система інтелектуальної власності.	3. Система інтелектуальної власності.	2	
4. Суб'єкти та об'єкти інтелектуальної власності.	4.1. Суб'єкти інтелектуальної власності.	2	
	4.2. Об'єкти інтелектуальної власності.	2	
Модуль 2. Формування інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.			
5. Наука і наукові ресурси як джерела інтелектуальної власності та інтелектуального капіталу.	5.1. Науково-технічна діяльність, НДДКР та наукомістке виробництво.	2	2
	5.2. Науково-технічні послуги. Міжнародне науково-технічне співробітництво.	2	
6. Вплив освіти на формування та розвиток інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	6. Вплив освіти на формування та розвиток інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	2	

7. Охорона здоров'я і відтворення інтелектуального капіталу.	7. Охорона здоров'я і відтворення інтелектуального капіталу.	2	
8. Консалтинг та його роль у формуванні інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	8. Консалтинг та його роль у формуванні інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	2	
Модуль 3. Комерційне використання об'єктів інтелектуальної власності.			
9. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив.	9. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив.	2	
10. Комерціалізація інтелектуальної власності.	10. Комерціалізація інтелектуальної власності.	2	
11. Інтелектуальний капітал як форма реалізації інтелектуальної власності.	11. Інтелектуальний капітал як форма реалізації інтелектуальної власності.	2	
12. Міжнародні аспекти використання об'єктів інтелектуальної власності.	12.1. Міжнародне передання прав інтелектуальної власності.	2	2
	12.2. Світова інтелектуальна квазірента. Міжнародні установи з охорони інтелектуальної власності.	2	
<i>Усього</i>		<i>30</i>	<i>6</i>

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретико-методологічні та системні основи економіки інтелектуальної власності.			
1. Основні категорії, завдання та методологія навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності».	1. Основні категорії, завдання та методологія навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності».	2	
2. Інтелектуальна власність та нематеріальна економіка.	2.1. Інтелектуальна власність.	2	
	2.2. Нематеріальна економіка.	2	
3. Система інтелектуальної власності.	3.1. Головні елементи системи інтелектуальної власності.	2	2
	3.2. Суперечності інтелектуальної власності. Формування національної системи інтелектуальної власності в Україні.	2	
4. Суб'єкти та об'єкти інтелектуальної власності.	4.1. Суб'єкти інтелектуальної власності.	2	
	4.2. Об'єкти інтелектуальної власності.	2	
Модуль 2. Формування інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.			
5. Наука і наукові ресурси як джерела інтелектуальної власності та інтелектуального	5.1. Науково-технічна діяльність, НДДКР та наукомістке виробництво.	2	

капіталу.	5.2. Науково-технічні послуги. Міжнародне науково-технічне співробітництво.	2	
6. Вплив освіти на формування та розвиток інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	6. Вплив освіти на формування та розвиток інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	2	2
	Колоквіум.	2	
7. Охорона здоров'я і відтворення інтелектуального капіталу.	7. Охорона здоров'я і відтворення інтелектуального капіталу.	2	
8. Консалтинг та його роль у формуванні інтелектуальної власності й інтелектуального капіталу.	8.1. Економічний консалтинг.	2	
	8.2. Консалтингові ресурси як чинник формування та накопичення інтелектуального капіталу суб'єктів господарювання.	2	
Модуль 3. Комерційне використання об'єктів інтелектуальної власності.			
9. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив.	9.1. Нематеріальні ресурси та активи підприємства.	2	
	9.2. Плата за користування нематеріальними активами. Оцінювання об'єктів інтелектуальної власності.	2	
10. Комерціалізація інтелектуальної власності.	10.1. Сутність комерціалізації інтелектуальної власності. Ринок інтелектуальної власності.	2	2
	10.2. Форми комерціалізації інтелектуальної власності. Інфраструктура та посередники комерціалізації інтелектуальної власності.	2	
11. Інтелектуальний капітал як форма реалізації інтелектуальної власності.	11.1. Сутність інтелектуального капіталу та його взаємозв'язок з інтелектуальною власністю.	2	2
	11.2. Управління інтелектуальним капіталом організації.	2	
12. Міжнародні аспекти використання об'єктів інтелектуальної власності.	12. Міжнародні аспекти використання об'єктів інтелектуальної власності.	2	
	Колоквіум.	2	
<i>Усього</i>		44	8

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Для оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності» проводиться поточний та підсумковий контроль. Оцінювання здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Складовими *поточного контролю* знань студентів є:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу

навчальної дисципліни на практичних заняттях. Проводиться із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота.

За підсумками практичного заняття студент може отримати оцінку за чотириохальною шкалою (0, 3, 4, 5). За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів та помножується на 3. Максимальна оцінка за результатами контролю знань за кожен з трьох модулів становить 15 балів;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни у формі колоквиумів. Студенти складають два колоквиуми. Максимальна оцінка з кожного колоквиуму становить 25 балів.

Також студенти мають виконати завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття			Колоквиуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквиум № 1	Колоквиум № 2		
max 15	max 15	max 15	max 25	max 25	max 5	max 100

Критерії оцінювання з навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквиум	Max 25	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	23	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	20	Добре засвоєння матеріалу з тем, але наявні окремі помилки.
	18	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	15	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної

		оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 5	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження; вільне володіння матеріалом; вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	4	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу; теоретичні поняття недостатньо підкріплені фактичними даними. Студент добре володіє матеріалом.
	3	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент непогано володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	2	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево; висновки не віддзеркалюють основний зміст роботи або не мають самостійного характеру. Студент слабо володіє матеріалом дослідження.
	1	Основні положення теми висвітлено поверхнево, із значною кількістю помилок; теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків. Студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Економіка інтелектуальної власності» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Література

Основна література

Економіка інтелектуальної власності: науково-методичні матеріали / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін. ; за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2015. 120 с.
URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/12373> (дата звернення: 02.06.2020).

Нематеріальна економіка: управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу: монографія / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін.; за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2014. 404 с.
URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/12375> (дата звернення: 01.06.2020).

Гордійчук А. С., Стахів О. А. Економіка інтелектуальної власності: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2012. 330 с.
URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/1823> (дата звернення: 01.06.2020).

Додаткова література

Безпека людського розвитку в правовій, соціальній державі : монографія / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін. ; за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. 850 с. Депоновано у ДНТБ України 24.09.2013, №43-Ук2013. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/4595> (дата звернення: 01.06.2020).

Безпека людського розвитку: економіко-теоретичний аналіз: монографія / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін.; за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2010. 448 с.

Губін К. Г. Перетворення інтелектуального капіталу фірми на головне джерело конкурентних переваг в українській системі формування доходів. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. 2014. № 4 (19). С. 30-45. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/2014/09/05/перетворення-інтелектуального-капіт/> (дата звернення: 02.06.2020).

Губін К. Г. Протидія експлуатації інтелектуального потенціалу як складова процесу розбудови соціально-ринкової системи формування доходів в Україні. *Вісник Міжнародного слов'янського університету*. Серія: Економічні науки. 2013. Т. 16. № 1-2. С. 94-102.

Губін К. Г. Розвиток бізнес-консалтингу в Україні: проблема корупційної ренти та її розв'язання. *Економічна теорія та право*. 2018. № 4 (35). С. 124-135. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2018-35-4-124>

Губін К. Г. Сутність та структура інтелектуального капіталу фірми. *Економічна теорія та право*. 2015. № 2 (21). С. 45-60.
URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/2015/03/17/сутність-та-структура-інтелектуальн/> (дата звернення: 02.06.2020).

Економіка підприємства: навч. посібник / Л. С. Шевченко,

О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/0019.pdf (дата звернення: 03.06.2020).

Економічна безпека держави: сутність та напрями формування: монографія / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін. ; за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2009. 312 с.

Економічна теорія: навч. посібник / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.

Міжнародна економіка: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін. ; за заг. ред. С. М. Макухи. Харків: Право, 2012. 192 с.

Національна економіка: навч. посібник / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 182 с.

Основи економічної теорії у структурно-логічних схемах: навч. посібник / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид., змін. та допов. Харків: Право, 2013. 136 с.

Соціальна держава: досвід політико-економічного аналізу: монографія / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, К. Г. Губін та ін. ; за ред. Л. С. Шевченко. Харків: «Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. 275 с. Депоновано у ДНТБ України 23.04.12, № 12-Ук2012. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/4596> (дата звернення: 02.06.2020).

Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 155 с.

Сілаєв В. І., Гавенко В. В. Економіка інтелектуальної власності: навч. посіб. Донецьк: ДонДУУ, 2007. 199 с.

7.2. Інтернет-ресурси

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua> (дата звернення: 11.06.2020).

Інтернет-портал «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Національний банк України: офіційне Інтернет-представництво. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Офіційний сайт Державної служби статистики України.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 11.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 11.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 11.06.2020).

Сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://economyukr.org.ua> (дата звернення: 10.06.2020).

Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Website of the International Monetary Fund (IMF). URL: <https://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

Website of the World Bank. URL: <https://www.worldbank.org> (дата звернення: 10.06.2020).

Website of the World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org> (дата звернення: 12.06.2020).

7.3. СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.4. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).